

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. februar 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Freja Bache Linnebjerg
Loop
Sagsnr.: 2023-0030-8198
Dok.: 2699897

Besvarelse af spørgsmål nr. 111 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 111 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 111 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren – idet det fremgår af pressemeddelelsen ”Pas på honningfælderne på sociale medier” fra Syd- og Sønderjyllands politi den 12. januar 2023, at det er en ofte forekommende begivenhed, at folk søges afpresset med egne intime fotos – redegøre for udviklingen i denne type kriminalitet i alle politikredsene de seneste tre år?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Den metode, der beskrives i Syd- og Sønderjyllands pressemeddelelse af 12. januar 2023, er omfattet af begrebet ”sextortion”. Sextortion er en sammentrækning af ordene ”sex” og det engelske ord ”extortion” (på dansk ”afpresning”) og indebærer, at gerningspersonen truer med at offentliggøre billeder eller videoer af forurettede, hvor forurettede optræder nøgen eller i en seksuel situation. Gerningspersonen kræver typisk, at den forurettede sender penge, billeder eller videoer af sig selv – ofte af mere grænseoverskridende seksuel karakter end de billeder som gerningspersonen truer med at offentliggøre – eller at den forurettede mødes med gerningspersonen for at have sex.

Handlinger, der betegnes som sextortion, kan udgøre forskellige strafbare forhold. Typisk vil der være tale om afpresning efter straffelovens § 281. Der kan også være tale om ulovlig tvang efter straffelovens § 260.

For at illustrere udviklingen af sextortion, hvor formålet – som anført i pressemeddelelsen – har været at afpresse penge fra den forurettede, har Rigspolitiet ved et elektronisk udtræk i politiets systemer opgjort antal modtagne anmeldelser om sextortion for årene 2020-2022 fordelt pr. politikreds således:

Anmeldelser vedrørende gerningskoden 76211 - Afpresning registreret med søgenøglerne "Sextortion" og "Penge" i perioden 2020-2022 fordelt på politikredse

Kreds	2020	2021	2022
Nordjylland	16	34	45
Østjylland	14	34	60
Midt- og Vestjylland	43	65	54
Sydøstjylland	18	34	52
Syd- og Sønderjylland	25	28	39
Fyn	14	45	55
Sydsjælland og Lolland-Falster	21	28	41
Midt- og Vestsjælland	23	36	45
Nordsjælland	17	41	67
Københavns Vestegn	15	30	41
København	44	68	101
Bornholm	0	2	3
I alt	250	445	603

Kilde POLSAS/QlikView: Kriminalitet trukket den 19.01.2023. Det bemærkes, at opgørelsen er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Det skal i forhold til opgørelserne endvidere bemærkes, at søgenøgler er foruddefinerede ord og/eller begreber, der løbende vurderes at kunne give en analysemæssig værdi afhængig af den enkelte kriminalitetsform.

Der er ikke systemtekniske krav om anvendelsen af søgenøgler, og der sker løbende en revision af søgenøglerne baseret på udviklingen i kriminaliteten. Søgenøgler kan anvendes på tværs af forskellige kriminalitetsformer og dermed forskellige gemingskoder. Hvis en sag ændrer karakter som et resultat af efterforskningen, vil dette også få betydning for de anvendte søgenøgler, der i større eller mindre grad skal ændres i takt hermed.

Søgenøgler er således velegnede i en efterforskningsmæssig sammenhæng, men er ikke oprettet med henblik på statistisk brug. Det bemærkes således, at opgørelse af antallet af sager på baggrund af søgenøgler er forbundet med usikkerhed.

Rigspolitiet har endvidere foretaget en søgning på gerningskoden for ulovlig tvang efter straffelovens § 260 i kombination med de to anførte søgenøgler. Søgningen viste, at der i perioden alene er registreret én sag, hvorfor resultatet ikke indgår i besvarelsen.

Rigspolitiet har endvidere til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra samtlige politikredse.

National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) oplyser, at for så vidt angår de anmeldelser om sextortion, som NSK har modtaget i årene 2020-2022, er den generelle tendens, at der ses et større antal anmeldelser om mistænkte, som over for ofre i Danmark urigtigt hævder at være i besiddelse af compromitterende materiale af seksuel karakter, og på den måde forsøger at afpresse ofrene for penge. Dette fænomen betegnes af politiet som "masseafpresningsmails". Det er NSK's erfaring, at ofrene fortrinsvis er voksne, men at der dog ses eksempler på, at

mindreårige også bliver udsat for pengeafpresning med samme fremgangsmåde.

De øvrige politikredse oplyser sammenfattende, at der ses en stigning i antal modtagne anmeldelser om sextortion, og at politikredsene forventer en yderligere stigning. Årsagen til dette er bl.a. den stigende digitalisering af forbrydelser generelt. I øvrigt vurderes det, at der er et mørketal, idet det er politiets erfaring, at mange forurettede er tilbageholdende med at anmelde sager af denne karakter.

Derudover er det politikredsenes erfaring, at det fortrinsvis er mænd, der bliver afpresset eller forsøgt afpresset til at betale penge – typisk i anden valuta end danske kroner – til gerningspersonen. Derimod er det fortrinsvis kvinder, der bliver presset eller forsøgt presset til at fremsende yderligere intimt materiale til gerningspersonen.

Det er politiets generelle erfaring, at det ofte er vanskeligt at efterforske sager om sextortion, da de mistænkte opererer fra udlandet og er gode til at sløre deres digitale spor. Endvidere er dansk politi afhængig af samarbejdsvilje og lovgivning i det pågældende land, hvilket kan gøre det vanskeligt at finde frem til gerningspersonerne.

Politikredsene har fokus på sextortion, herunder i forebyggelsesøjemed, hvor politiet i samarbejde med relevante aktører (Red Barnet, Offerrådgivningen m.fl.) aktivt advarer befolkningen mod sextortion, særligt i forhold til, hvordan man som forurettet bedst kan håndtere situationer, hvor man bliver afpresset eller ulovligt tvunget til at efterkomme mistænkes krav. Politikredsene har tillige udbredt generelle anbefalinger via pressen, på sociale medier, på borgermøder og på uddannelsesinstitutioner mv.”